

Najnovejše struje v slovenskem slovstvu. S tem člankom se je odzval častiti g. pisatelj naši prošnji, a mi smo hoteli z njim ustreči mnogim naročnikom, ki so bili izrekli željo, naj se objavi že tudi v »Zvonu« kaka razprava, ki bi teoretično raztolmačila raznih modernih slovstvenih struj pojem in pomen, ki sta pri nas še dosti motna in nejasna. Dasi ni pričakovati, da bi bil g. Svetič vsem ustregel in jim po mislih govoril — *quot capita, tot sensus* in odkrito priznavamo, da se tudi mi povsem z njim ne strinjamo, smo mu vendar prav hvaležni, ker je kolikor toliko pospešil razbistritev tistih težavnih pojmov o idealizmu, realizmu in naturalizmu. Mi pa še enkrat izpovemo, da nas prav nič ni sram naše nevednosti o bistvu poezije in njenih različnih pojavov — ta nevednost se nam je očitala — ker smo te misli, da je zlasti v tem vprašanju umesten domislek, da »philosophi est nonnulla nescire«. Ravno vprašanje o bistvu poezije spada po naših mislih med tiste najvišje, najabstraktnejše in zategadelj najtežavnejše pojme, med katere sodi tudi pojem o tem, kaj je lepo, pravo, dobro itd., in katerim ni moči drugače do živega, nego po induktivnem potu, t. j. s proučevanjem, kako se javlja in kako se je javilo to, kar imenujemo poezijo, v raznih dobah in pri raznih narodih. Na taki kar najširši induktivni podlagi je možno približno dognati, kaj je bistvo poezije, kaj njen namen itd. Toda šele v najnovejšem času je krenila estetika in zlasti poetika — kakor smo že nekoč omenili (na platnicah) — to induktivno pot. Toliko je pa že sedaj gotovo, da tiste dogmatične definicije o poeziji, o lepem itd., s katerimi so se običajno pričenjale do najnovejšega časa vse »poetike« in »estetike«, in katere so si dotični poetiki in estetiki ustvarili zgolj z umovanjem (špekulativno), vsaki po svojih mislih in po svojem okusu — nimajo nič znanstvene vrednosti, in čitatelji nam bodo gotovo hvalo vedeli, da nismo še mi pomnožili števila tistih definicij o poeziji, o realizmu in idealizmu, s katerimi so nas letos preplavili naši estetiki v srditem boju med realizmom in idealizmom.

Knjižnica za mladino je prinesla v 21. snopiču: Pisanice. Slovenski mladini spisal E. Gangl. — O »Pisanicah« so razni slovenski časopisi jako laskavo poročali. Tudi mi še izpregovorimo o njih.

Nam je »Knjižnica za mladino« jako pri srcu iz znanih vzrokov, o katerih smo že tudi o priliki obširneje govorili, in dasi smo morali, nepristranski kritikujoč, ta in oni spis, ki je v tem zborniku izšel, odkloniti kot neumesten, vendar smo drage volje in radostno pohvalili, kar je bilo hvale vrednega, ter vsekdar poudarjali, kako važno je to knjižno podjetje in kako vredno vsestranske podpore. Zategadelj nas je prav nemilo dirnilo, ko smo nedavno čitali po časnikih objavo, menda založništva samega, da je letos komaj 500 naročnikov, in ako se do konca leta število ne pomnoži, da bo znašal deficit okoli 1400 gld. »Pri tolikem deficitu pa podjetnik ne bo mogel iti dalje, in »Knjižnica za mladino« preneha s koncem decembra.«

Tudi mi se prav iskreno pridružujemo pozivu v tisti objavi, da »je sedaj na slovenskem učiteljstvu in rodoljubnem občinstvu vrsta, da priskoči na pomoč velevažnemu podjetju!«

Kaj hoče »pučka stranjka« ali ti »Néppárt«? se zove 54. str. obsezaajoča brošurica, ki nam je bila po prijazni roki poslana iz Čakavca (tiskala »Knjigoštamparia »Szent Gellért« Budinpešt 1895.) z nekaterimi